

RTU studiju kurss "Retorikas stratēģijas un prasmes"**33000 Datorzinātnes, informācijas tehnoloģijas un enerģētikas fakultāte****Vispārējā informācija**

Kods	DE0811
Nosaukums	Retorikas stratēģijas un prasmes
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles; Brīvās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Larisa Iljinska - Doktors, Profesors
Mācībspēks	Marina Platonova - Doktors, Institūta direktors Tatjana Smirnova - Doktors, Asociētais profesors Tatjana Kelebeka - Doktors, Docents Alīna Nidagundi - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Tradicionālā retorika ir attīstījusies kā noteikumu, pieeju, stratēģiju un metožu kopums, ko izmanto, lai sasniegtu noteiktu komunikācijas mērķi. Retorikas pamatjēdzieni ir izgudrojums, stils, struktūra, prezentēšana un atmiņa. Modernus, multimodālus, profesionālus tekstus raksturo gan klasisko retorisko stratēģiju, ko lieto, lai strukturētu saturu, gan retorisko stratēģiju, kas raksturīgas citiem žanriem, pielietojums, lai zināšanu apmaiņas procesu padarītu pārliecinošāku un ekspressīvāku. Studiju kurss attīsta komunikatīvās kompetences, lai studenti varētu kļūt par veiksmīgiem komunikatoriem, vidutājiem un kvalitatīva satura radītājiem. Augsta līmeņa zināšanas par retoriku ir priekšnosacījums veiksmīgām sabiedriskajām, politiskajām, akadēmiskajām un pedagoģiskajām aktivitātēm.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir attīstīt studējošo retorikas prasmes, tādējādi nodrošinot viņu spēju uzturēt un vadīt diskusiju, paskaidrot un pamatot savu viedokli, pierādīt hipotēzi, izvēloties būtiskus datus, meistarīgi un pārliecinoši izmantot plašu valodas resursu klāstu. Studiju kursa uzdevumi: 1. pilnveidot studējošo prasmes argumentēti pierādīt savu viedokli; 2. paplašināt studējošo mutvārdu un rakstveida zinātniskā un tehniskā diskursā lietoto valodas resursu klāstu; 3. veicināt studējošo analītiskās un kritiskās domāšanas spējas.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studiju kursa laikā studentiem jāveic retoriskā teksta analīze, jā sagatavo un jā prezentē prezentācijas, jā piedalās diskusijās un debatēs, pierādot spēju meistarīgi pielietot valodas resursus. Studentiem jā iesniedz divas esejas, kas tiks novērtētas ar atzīmi.

Literatūra	Obligātā. / Obligatory: Herrick, James. The History and Theory of Rhetoric : an introduction /by James Herrick., 100, [1] lpp. ; 26 cm. Cīrule, Katrīna. Pārliecinošas runas ceļvedis : palīgs ikvienam, kurš vēlas prezentēt sevi un savas idejas spilgti un atmiņā paliekoši /Katrīna Cīrule ; redaktore Aiga Veckalne ; maketētāja Lilijs Rimicāne ; ilustrāciju un vāka dizaina autore Beatrise Birina., 247 lpp. : ilustrācijas ; 22 cm Cīrule, Katrīna. Pārliecinošas runas ceļvedis : palīgs ikvienam, kurš vēlas prezentēt sevi un savas idejas spilgti un atmiņā paliekoši /Katrīna Cīrule ; redaktore Aiga Veckalne ; maketētāja Lilijs Rimicāne ; ilustrāciju un vāka dizaina autore Beatrise Birina., 247 lpp. : ilustrācijas ; 22 cm Milēviča, Inga. Veiksmes retorika / Inga Milēviča ; recenzenti: Dr.philol. Dite Liepa, Dr.sc.soc. Renāte Cāne., 253 lpp. : diagrammas, ilustrācijas, tabulas ; 25 cm Everett, Daniel Leonard., Valoda - kultūras instruments / Daniels Everets ; tulkoātāja Ina Druvieta ; zinātniskā un literārā redaktore Sanda Rapa ; zinātniskais konsultants Uldis Ivars Jānis Balodis ; vāka dizaina autore Vanda Voiciša., 278 lpp. : ilustrācijas ; 21 cm Gross, Alan G.. Starring the text : the place of rhetoric in science studies /Alan G. Gross. Carbondale : Southern Illinois University Press, ©2006., x, 216 lpp. : ilustrācijas ; 23 cm. Eyman, Douglas. Digital rhetoric : theory, method, practice /Douglas Eyman. Ann Arbor : University of Michigan Press, 2015., 163 lpp. ; 24 cm. Kraģis, Indars., Oratora meistarība : publiskās runas teorija un prakse /Indars Kraģis ; atbildīgā redaktore Kristīne Lapiņa ; ilustrācijas: Silvija Kraģe ; vāka grafiskais noformējums: Margarita Stoka., 262, [1] lpp. : ilustrācijas, tabulas ; 21 cm Papildu. / Additional: Crick, N. (ed). The Routledge Handbook of Rhetoric and Power Taylor & Francis, 2024 Jasinski, James. Sourcebook on Rhetoric: Key Concepts in Contemporary Rhetorical Studies. USA: Sage Publications, 2001 Bhatia, Vijay. Analysing genre: Language use in professional setting. Routledge, 2014 Higgins, Colin & Walker, Robin . Ethos, logos, pathos: Strategies of persuasion in social/environmental reports. Accounting Forum, 36(3), 194–208, 2012 Ornatowski, Cezar. Rhetoric of science: Oxymoron or tautology? Special issue: writing and science. The Writing Instructor, 1–15. Available at: http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ824640.pdf. Martin, James. Politics and rhetoric: A critical introduction. NY: Routledge, 2013. Trimble, Louis. English for science and technology, a discourse approach. GB: CUP, 1985. Smith, C. R. Rhetoric and Human Consciousness: A history. USA: Waveland Press, 2013. Kramiņš, Edgars., Retorikas rokasgrāmata : runāsim skaidri, spilgti, iedarbīgi! /Edgars Kramiņš ; [zinātniskā konsultante Ausma Špona ; grāmatas vāka autors Kārlis Blūms ; fotogrāfs Andris Tone]. Rīga : Biznesa augstskola "Turība", 2016 (Jelgavas tipogrāfija), 624 lpp. : ilustrācijas, shēmas, tabulas ; 21 cm. Iļinska, Larisa., Rhetoric of Science: Strategic Use of Language / Larisa Iļinska, Oksana Ivanova, Zane Seņko
Nepieciešamās priekšzināšanas	Angļu valoda B2 līmenī saskaņā ar Eiropas kopējām vadlīnijām, ja studiju kurss tiek apgūts angļu valodā

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ievads: retorika kā disciplīna, tās mērķi un uzdevumi, vēsturiskā perspektīva.	2	2	0	0
Zinātniskā un tehniskā diskursa retorika: pamatjēdzieni.	2	2	0	0
Tekstu veidi: 'oriģināli' materiāli, adaptēti materiāli, sintezēti un radīti materiāli.	2	2	0	0
Mutiskās komunikācijas retorika: prezentācijas, konferences, referāti, diskusijas, debates.	4	4	0	0
Rakstveida komunikācijas retorika: esejas, raksti, disertācija, monogrāfija.	4	4	0	0
Retoriskās funkcijas: argumentēšana, aprakstīšana, definēšana, klasificēšana.	4	4	0	0
Retoriskās metodes: laika secība, vietas secība, loģiski paraugi.	2	2	0	0
Starpvalodu komunikācijas retorika.	2	2	0	0
Pedagoģijas diskursa retorika.	2	2	0	0
Teksta interpretācijas ar retoriskās kritikas palīdzību.	2	2	0	0
Valoda attiecībā uz citām komunikācijas sistēmām.	2	2	0	0
Vizuālā retorika.	4	4	0	0
Multimodalitāte: vizuāli-verbālo attiecību retorika.	4	4	0	0
Testi, portfolio prezentēšana.	4	4	0	0
Kopā:	40	40	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj demonstrēt visaptverošas zināšanas par retorikas pamatjēdzieniem, retoriskajām funkcijām un metodēm.	Eksāmens/gala pārbaude.
Spēj lietot valodu argumentēti un pārliecinoši, pielietot valodas retoriskos resursus, lai panāktu konkrētu komunikācijas mērķi.	Prezentācija par starpdisciplināro pētījumu studenta specializācijas jomā.
Spēj strukturēt prezentācijas tekstu, izvēloties būtiskus faktus un argumentus, lai pārliecinātu auditoriju.	Prezentācija par starpdisciplināro pētījumu studenta specializācijas jomā.
Spēj organizēt rakstisku diskursu pēc žanra un stila nosacījumiem, izvirzīt un pierādīt hipotēzi un organizēt zināšanas pēc paredzamās auditorijas prasībām.	Argumentēta esejā, kas pierāda hipotēzi un/vai izskata argumentus par un pret.
Spēj piedalīties diskusijās un debatēs, būt pašapzinīgam, pārliecinātam un spējīgam izveidot saikni ar auditoriju.	Eksāmens/gala pārbaude. Prezentācija par starpdisciplināro pētījumu studenta specializācijas jomā.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Obligātais/Obligātais izvēles:	100
Darbs nodarbībās	10
Esejas	20
Prezentācijas	20
Eksāmens	50
Brīvās izvēles:	100
Darbs nodarbībās	10
Esejas	20
Prezentācijas	20
Gala pārbaude	50
Kopā:	400

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi			Brīvās izvēles pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*		*		